

KARTA GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW			
ID: 954	OBIEKT: Układ urbanistyczny miasta Góra Kalwaria		NR OBSZARU AZP:
WOJEWÓDZTWO: mazowieckie	POWIAT: Piaseczyński	GMINA: Góra Kalwaria	MIEJSCOWOŚĆ: Góra Kalwaria
			KOD POCZTOWY: 05-530
			ADRES: Góra Kalwaria
			NUMER EWIDENCYJNY DZIAŁKI:
			MATERIAŁ: nie dotyczy
			WŁASNOŚĆ: inna
			RODZAJ UŻYTKOWANIA: inne
			DATOWANIE: XVII w.
			RODZAJE ZAGROŻEŃ: inne
			OBECNA FUNKCJA: Mieszana: mieszkalna, sakralna, kulturowa
			INFORMACJA O OCHRONIE: Obiekt wpisany do rejestru zabytków, 1444-A decyzja z 10.08.1990r. Obiekt włączony do wojewódzkiej ewidencji zabytków-1986r.
STAN ZACHOWANIA: dobry	WPISUJĄCY DANE: jchyla	DATA WYKONANIA EWIDENCJI: 2012-08-07	

Opis zabytku

Układ urbanistyczny miasta Góra Kalwaria stworzony w XVII w. przez biskupa Stefana Wierzbowskiego na planie krzyża łacińskiego. Rozplanowanie miasta podporządkowane zostało trasom pielgrzymkowym, których przebieg utworzono przez analogię do teoretycznego planu Jerozolimy w 2 poł. XI w. Zgodnie z zasadami urbanistyki barokowej wyeksponowano obiekty kalwaryjskie. Przy ulicach stanowiących główne osie kompozycyjne zaprojektowano 3 klasztory symbolizujące bramy jerozolimskie. Trzon krzyża (ul. Kalwaryjską) zamknięto od wschodu założeniem Bernardynów, a od zachodu kościołem św. Krzyża. Ramię poprzeczne krzyża zakończono klasztorami Dominikanów i Pijarów. Ogólnie wzniesiono 5 kościołów wraz z klasztorami, 15 innych kościołów i kaplic oraz 10 stacji drogi krzyżowej. Całość podzielona jest na strefy oznaczone kolejnymi cyframi rzymskimi: Strefa I obejmuje zespół miejski o największych walorach historycznych, w której ochronie podlegają: układ ulic (ich przebieg i szerokości), gabaryty zabudowy, zespoły architektoniczne z zielenią oraz pojedyncze obiekty znajdujące się pod ochroną konserwatorską. Na terenie objętym wpisem z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków należy uzgadniać: wszelkie prace przy obiektach zabytkowych występujących w strefach, wszelkie zmiany dotyczące układu urbanistycznego, wszelkie zmiany dotyczące gabarytów zabudowy, wszelkie zmiany sposobów użytkowania terenu (bez wprowadzania zakładów przemysłowych, baz transportowych, itp.). Strefa II obejmuje układ urbanistyczny ulicy Kalwaryjskiej, jej przebieg i obecną szerokość wraz z pasami szerokości 15m od osi jezdni. Na terenie tej strefy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków należy uzgadniać: wszelkie zmiany dotyczące układu urbanistycznego, tzn. przebiegu ulicy i jej szerokości oraz wszelkie zmiany dotyczące gabarytów zabudowy (w strefie tej nie dopuszcza się wysokiej zabudowy wielorodzinnej), zmiany sposobów użytkowania terenu (bez możliwości wprowadzania zakładów przemysłowych, itp.). Strefa III obejmuje trzy cmentarze: rzymskokatolicki, żydowski oraz ewangelicko-augsburski w obecnych ich granicach. Ochronie podlega układ przestrzenny cmentarzy, ukształtowanie terenu oraz sposób jego użytkowania. W strefie tej z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków należy uzgadniać zmiany dotyczące granic cmentarzy oraz wszelkie zmiany dotyczące przeznaczenia terenu lub fragmentów tego terenu. Strefa IV, tzw. Marianki obejmuje zespół sakralny zwany Wieczernikiem złożony z kaplicy pw. Opatrzności Bożej i dzwonnicy wraz z zielenią oraz strefą ochronną. W strefie tej z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków należy uzgadniać: wszelkie prace przy obiektach objętych ochroną konserwatorską, wszelkie zmiany dotyczące układu przestrzennego, wszelkie zmiany dotyczące gabarytów zabudowy (nie dopuszcza się wysokiej zabudowy) oraz zmiany użytkowania terenu (bez wprowadzania zakładów przemysłowych, baz transportowych, itp.). Strefa V obejmuje skarpę wraz z zielenią i nieliczną zabudowę. Ochronie podlega układ geologiczny skarpy, ukształtowanie terenu, zieleń oraz obiekty pod ochroną konserwatorską. Nie dopuszcza się nowej zabudowy na skarpie. W strefie tej z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków należy uzgodnić wszelkie prace ziemne, wszelkie zmiany dotyczące zieleni oraz wszelkie prace w obiektach ujętych w spisie obiektów pod ochroną konserwatorską.

Lokalizacja i dodatkowe zdjęcia

